

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 65

Maribor, torek 20. marca 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Skupščina pričela razpravo o finančnem zakonu

VIHARNA SEJA SKUPŠČINE. — »ZARADA« NA ŠKODO GLADUJOČIH PO KRAJIN. — RAZKAČENI MINISTER.

BEOGRAD, 20. marca. Današnja seja skupščine je bila zopet silno viharja. V razpravo je prišel najprej nujni predlog Kmečko-demokratske koalicije, da naj se izvoli anketa, ki naj preišče zlorabe pri nakupu žita za gladujoče pokrajine. Vladni večini je bilo to silno neprijetno in se je zlasti minister socialne politike Čeda Radović zapletel v tako ostro prerekanje s Stjepanom Radićem, v katero so se vmešavali potem še drugi poslanci, da je moral predsednik sejo prekiniti.

Seja je pričela ob 10. dopoldne in je predsednik uvodoma sporočil, da je predložil finančni minister razne izpremembe k finančnemu zakonu. Nato je izjavil, da je bivši minister pravde, dr. Dušan S u b o t i ć, ki je bil imenovan za predsednika kasacijskega sodišča, odložil poslanski mandat in pride mesto njega v skupščino dr. Ernest N a g y.

Predlog KDK je utemeljeval poslanec Pavle R a d i ć, ki je v obširnem govoru žigosal postopanje vlade. Opozarjal je na to, da se je že preje, predno je vlada pričela akcijo, govorilo v gotovih krogih o razdelitvi »zarade«, ki se bo dala zaslužiti pri nakupu žita za gladujoče pokrajine. Te vesti so dobile sedaj tako konkretno obliko, da je nemogoče iti preko njih in je v interesu ugleda države potrebno, da se prejšče in ugotovi, koliko je na vesteh resnice in

eventualni krivci kaznujejo. Med govorom Pavla Radića je prišlo do silno ostrega spopada med ministrom Čedo Radovićem in Stjepanom Radićem. Ko je potem minister Radović še odklonil anketo, je Radić zaklical: »Potem je minister Radović ravno tak lopov!« Sledili so silno viharni prizori. Minister Radović je skočil ves razkačen pokonci in se bližal Radiću. V splošnem hrupu in prepiru med vladno opozicijo in večino je končno predsednik, da pomiri duhove, prekinil sejo.

Po zopetni otvoritvi se je posl. V o j a L a z i ć toplo zavzemal za predlog KDK. Naglašal je pri tem, da je sedanji režim dovedel že tako daleč, da so postalo celo nekdanje najbogatejše pokrajine naše države že pasivne. Zaključno besedo je imel minister socialne politike, Čeda R a d o v i ć, ki je predlog za izvolitev ankete odklonil, kar je odobrila tudi vladna večina.

Opoldne je pričela nato razprava o finančnem zakonu. Po dosedanji definitivni redakciji znašajo celokupni dohodki 11.759.439.672 Din, izdatki pa 11.580.119.082 Din, tako da ostane prebitok 179.320.588 Din.

V debato je prvi posegel posl. dr. K r a j a č, ki je ostro kritiziral posamezne člene finančnega zakona in stavil razne izpreminjevalne predloge.

snemale in v kratkem času je že večina avstralskih duhovnikov začela opravljati svoje dušeskrbne posle z letali. Na Švedskem se pa letal že dalje časa poslužujejo za bolniški transport v bolnišnice, sedaj so pa dobila letala od države tudi okrajne babice. S tem je moderna tehnika rešila veliko in težko vprašanje v doželi, kjer so v dolgi zimski dobi zlasti posamezni otoki popolnoma odrezani od sveta. Radi pomanjkanja zveze je poprej največ trpel otok Saltholmen, sedaj je pa še pravočasno prispela na ta otok babica, da pomaga pri posebnem težkem porodu v rodbini nekega bogatega posestnika. Starši so dali srečno rojeni hčerki ime Propella, babico in pilota so pa naprosili, da sta ostala pri krstu za botra.

Carusova zapuščina.

PARIZ, 16. marca. Po poročilih iz Čikaga je zaključeno večletno postopanje o zapuščini velikega tenorista Enrica Carusa. Sodišče je izdalo sklep, po katerem prejme vso zapuščino v znesku 750.000 dolarjev Carusova osemletna hčerka Gloria.

Letalo v službi dušeskrbstva in poročništva

V Avstraliji obiskujejo duhovniki raznih cerkva z letali svoje vernike. Prvi si je nabavil letalo presbiterijanski duhovnik Daniels, ki ima svojo cerkveno občino na daleč raztegnjeno po gozdovih novega južnega Walesa. Druge obsežne cerkvene občine so ta primer takoj po-

Liublanski tabor — nov mejnik

VTISI Z MOGOČNE NEDELJSKE NAPREDNE MANIFESTACIJE V LJUBLJANI.

Maribor, 20. marca.

Ljubljana je videla že velike dni, doživela pa je tudi že ponovno velika razočaranja. Zato se je pač dobro zavedala, kaj pomeni nedeljski mogočni tabor. Pozdravila ga je kot nekaj mejnika v razvoju domače notranje politike in sprejela zato glasnike in tribune nove dobe s pravim entuzijazmom. Strah, razburjenje in vznemirjenje v reakcionarnih vrstah jo je še bolj prepričal, da je na pravi poti. Preusodne so bile posledice razcepljenosti v naprednih vrstah, pretežka razočaranja.

Nedvomno po prevratu še noben strankarski zbor v Ljubljani ni bil tako impozanten kakor nedeljski na Taboru. — Reakcija je sedaj sicer na višku svoje moči, vendar pa je kljub temu čisto onemogla napram gibanju, ki se pojavlja iz naroda samega in sili z elementarno silo na dan. Pobratinstvo dveh najpopularnejših ljudskih tribunov v prečanskih pokrajinah, Svetozarja Pribičevića in Stjepana Radića, ki sta poprej stremela sicer za istimi cilji, a hodila vsak svoja pota, je našlo ne samo med Hrvati in Srbi, ampak tudi že v Sloveniji tako mogočen odmev, da lahko mirno zremo v bodočnost. Napredne vrste so zopet disciplinirane in združene, njihov elan in moralna sila nepremagljiva. Pripravljene so, da se vsak čas pomerijo z nasprotnikom.

In Ljubljana, ki je zopet postala žarišče naprednosti in demokracije v Sloveniji, ni osamljena v tem gibanju. Mogočne zaveznike ima na svoji strani, katerih zastopniki so v velikem številu pohiteli v nedeljo v njeno sredo, da jo utrdijo v težkem boju, sami pa so se mogli obenem prepričati, da imajo v ljudstvu neomajno zaupanje. Neizbrisni ostanejo slehernemu udeležencu vtisi z nedeljskega manifest. tabora na Taboru, zadivljeni in direktno presenečeni so bili tudi navzoči številni poslanci Kmečko-demokratske koalicije iz vseh pokrajin naše države. Z radostjo in ponosom so se odzivali klicom naroda, zbrana na telovadišču, dočim so glavni govorniki poročali v natrpano polni veliki dvorani Tabora, kjer so jih obsipali s cvetjem in jim vzklikali brez konca in kraja. Še prav posebnih ovacij pa sta bila poleg Pribičevića in Radića ter domačih voditeljev deležna neustrašeni mladi poslanec dr. Sava Kosanović iz modruško-reške županije, ki si je s svojim nastopom proti zločinstvom v Glavnjači pridobil pravo popularnost, ter poslanec Pavle Matica, hrvatski katoliški župnik, ki je pogumno pokazal vsem svečenikom pot, po kateri bi morali hoditi, ako jim je blagor in dobrobit naroda v resnici pri srcu.

Notranja svoboda, red, zakonitost, poštenje in enakost so bili refreni

vseh govornikov. Ljudstvo v prečanskih pokrajinah države ljubi hrvatski narod v Srbiji, odklanja pa hegemonijo beograjske cincarske čaršije, pod katero se je tako razpasla korupcija in ki je vir vsega zla in nereda v upravi. V naši državi ne sme iti več za osebe in stranke. Izpremeniti se mora do temelja dosedanji sistem. To je vrhovno načelo političnega pokreta, ki ga je zanesla med narod kmečko-demokratska koalicija.

In to gibanje prodira med narod z naravnost elementarno silo kakor povodenj. V Sloveniji je našlo pripravljena tla. Tisoči in tisoči meščanov in kmetov so frenetično pozdravljali nov politični evangelij, ki edini more prinesiti resnično konsolidacijo, narodu pa povrniti vero in zaupanje v državo, o kateri so sanjali sto in stoletja že njegovi pradedi.

18. marca 1928 pa ima za Ljubljano samo še prav poseben pomen. Prvič po prevratu so nastopili združeno zopet vsi, ki so po letih težkih razočaranj uvideli, da more uspešen boj proti reakciji voditi le krepka, združena napredna fronta. In to je vsekakor največji uspeh nedeljskega ljubljanskega tabora.

Živali proti strojem

Znano je, da so v Ameriki nedavno orli ugonobili letalo in letalce. Podobnih letalskih nesreč je bilo pa že več in so letalci zlasti nad visokimi ameriškimi gorami imeli že večkrat hude boje z velikimi ptiči, ki se zaganjajo v letala, kakor v nekatere svoje nasprotnike in tekmece v kraljestvu višine. Kakor v zraku, tako so živali tudi v vodi in na kopnem že večkrat napadli razne stroje. Tako je nedavno v Atlantskem oceanu orjaški kit hudo ogrožal neko ladjo. Posebno čudna avtomobilska nesreča se je pripetila nekemu tovarnarju iz Berlina. Ko se je ponoči vozil skozi gozd, se je zakadil v avtomobil velik jelen, ki je s svojimi močnimi rogovi aparat tako poškodoval, da je avtomobil odskočil v stran in se prevrgel. Ob sunku je bil jelen ubit, avtomobilisti pa ranjeni. Na železniški progi, ki vodi iz Bombaya v Indiji, je pa čreda slonov povzročila precejšnjo železniško nesrečo. Najmočnejši slonovodnik se je zadel ob lokomotivo, ko je čreda dirjala preko proge in lokomotiva je krenila s tira, ko je v istem času navalila na njo še par orjaških živali. Prevrnjeno lokomotivo so razjarjeni sloni na vso moč obdelovali s svojimi orjaškimi nogami in rilci. Razbiti je sicer niso mogli, pač pa so jo izdatno poškodovali.

Sumljiva prodaja.

Po Celju je prodajal neki mlajši možki vlite palice iz cina. Cena cina je 100 Din za kg, on pa je dajal kg za 35 Din. Najbrž je soudeleženec tatvine v mariborskih železniških delavnicah. —

Spomnjalte se CMD

Problem naših izseljencev

Radl stalnega slabšanja gospodarskih prilik se tudi iz naše mariborske oblasti vedno bolj množi izseljevanje. Ljudje skušajo iskati na vse strani poti do bolj šega življenja. Odhajajo v zadnjem času zlasti tudi v Avstralijo, ker so že tudi iz Kanade pričele prihajati vesti, da so tudi tam pogoji vedno slabši. Izseljeniške agencije delajo s polno paro in izvajajo nepoučenim in lahkovernim ljudem denar. Godijo se slučaj, da izseljenec zastavi za 5000 Din, ki mu jih posodi agent za potovanje v tuji svet, svojo hišo in imetje z obvezo, da bo tekom leta dni vrnil 12.000 Din. Govori se v pogodbah, na podlagi katerih se tak dolg vsako naslednje leto podvoji.

In vse to ljudstvo pojde po ogromni večini v — neznanu. Ko so Zedinjene države omejile vseljevanje, se je tok izseljencev obrnil v Argentinijo. Ko je tudi ta omejila doseljevanje samo na kmetovalce, se je obrnil tok v Čile, Bolivijo, Avstralijo, Kanado. Pa tudi Kanada je v zadnjem času že zabranila doseljevanje Dalmatincem, Črnogorcem in južnim Srbijancem.

Iz vseh krajev pa, koderkoli imamo naše izseljence, prihajajo obupna pisma, katerih refren je običajno:

»Hudo je doma, strašno je tu. Tovarne se zapirajo, polovica delavcev je brez posla. Avstranci mrze in napadajo tujce, češ da jim odvzemajo kruh. Ljudje si nalašč sekajo prste na rokah ali nogah, si trujejo oči, sikvarijo razne ude, samo da dobijo od zavarovalnic odškodnino, da plačajo dolge in se vrnejo v domovino — brez prstov, brez vida, brez denarja. V Zedinjenih državah so se na-

ši izseljenci v teh strašnih razmerah vrgli komunizmu v naročje.

Iz tega kratkega opisa je jasno razvidno dvojje: da so naši ljudje o razmerah v tujih zemljah veliko premalo poučeni in da se naše merodajne oblasti veliko premalo ali pa sploh nič brigajo za izseljeniški problem Jugoslavije. Glede prvega leži krivda zlasti na naših poslaniških in konzularnih zastopstvih v inozemstvu, ki sploh ne obveščajo pristojnih oblasti v domovini o položaju v dotičnih državah. Zdi se skoro, da obstoja izseljeniški problem pri nas samo za razne agenture in oderuhe. Izseljeniški odsek in komisariat v Zagrebu pa se doslej nista izkazala, da bi bila kos svoji veliki nalogi. Tudi javnosti in političnih strank se doslej ni moglo za to vprašanje zadostno zainteresirati. Saj je dovolj značilno, kar je bilo ravno te dni iznešeno v skupščini, da je mogla neka domača banka ob sodelovanju najvišjih funkcionarjev države oropati naše izseljence za okrog 100 milijonov Din. In še se je dobila vladna večina radikalov, davidovičevcev, muslimanov in klerikalcev, ki je odklonila predlog, da bi se krivci tega zločina nad našimi izseljenci pozvali na odgovornost.

Zalostno je, da smo še vedno zemlja izseljencev in stremeti bi moral za tem, da postanemo zemlja, v kateri ne bo nihče občutil potrebe in poželjenja po tujem svetu. Dokler pa razmere silijo naše ljudi v tujino, je krvava dolžnost kriminalarjev države, vseh naših političnih strank in vse javnosti, da se interesirajo za naš izseljeniški problem in da se u-soda naših izseljencev čim bolj omili.

Mariborski in dnevni drobiš

Izveri z Jožefovega sejma

Takozvano »jožefečkanje« v Studencih, ki ima simboličen pomen, da se mladi ljudje le narahlo med seboj s kuhinjskimi dotikajo (v znak, da žele v zakon dobro gospodinjstvo oz. gospodarja) se je tudi letos izcimilo v pravicu odurno bitko, tako, da je splošna nevolja prevladovala običajno žegnansko veselje. Mnogi so zapretili s peticijami na oblast, da se ta razvada v bodoče odločno prepove.

Kljub celodnevne mrazu je zmrzaval v ledenem ozračju tudi — beli-sla-doledar...

Trgovska konjunktura je bila pri tej slaba, le revni prodajalci kuhinjskega loma prišli na svoj račun. Ostali kramarji pa so se že okrog 5. ure popoldne odpravljali domov. Edino gostilne so prišle na svoj račun.

Najbolj pa ga je »pihnil« mestni avtobus-promet. Avtobusi so vozili v Črtomirovo ulico, kjer je od pamtiveka najhujši naval občinstva. Pričakovana posledica ni izostala in policija je imela upravljanje Sisifovo delo, da vzdrži red, a avtobusi so se vsled gneče nakopičili z ene ali druge strani, ker niso mogli naprej. Ako bi se odredilo, da krenejo avtobusi n. pr. skozi Rajčevo ulico, ki je dovolj široka ter provizorno postajali pred koroškim kolodvorom in se tudi tam križali, bi delo šlo hitreje izpod rok. Le skrajni opreznosti cel dan gladojočih šoferjev in kontrolorjev ter policije se je zahvaliti, da se ni zgodila kaka večja nesreča.

Sprejem v podoficirsko šolo v Zagrebu.

Komanda IV. podoficirske šole »Kraljice Marije« v Zagrebu sprejema s 1. majem mladeniče kot gojence v podoficirsko šolo. Natančnejši sprejemni pogoji so razvidni iz konkurza, ki je interesantom na vpogled pri mariborskem mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 5 I, med uradnimi urami.

Predavanje prof. Martela.

V soboto je nudil mariborski francoski krožek prijateljem francoskega jezika priliko, da slišijo odličnega francoskega govornika. Predaval je profesor g. R. Martel iz Ljubljane o francoski revoluciji. Lepo predavanje, katero so pozorovale dobre slike, so nagradili številni poslušalci s toplim aplavzom.

Preiskava proti Jakobu Kelcu.

krojaškemu mojstru iz Gregorčičeve ulice, ki je osumljen, da je zastrupil pred letom dni svojo soprogo, se nadaljuje. Danes popoldne bo izvršilo oblastvo obdukcijo pokojnice, ki je umrla že 1. majnika lanskega leta, da se ugotovijo morebitni sledovi zavžetega strupa. V zvezi s tem morebiti ni nezanemljivo dejstvo, da je bila Kelčeva žena na več krajih zavarovana za slučaj smrti.

Nezgoda pri delu.

Na Teznu se je v tovarni za brusne kamne poškodoval na levi roki 26letni delavec Josip Lavrenčič iz Zgornjega Dupleka. Na škofovskem posestvu Betnava je pa padel z lestve 67 letni mizar Vid Habjanič ter si izvil desno roko.

Neprevidnost z nožem.

V Limbušu si je po čudnem slučaju precej močno ranil nogo 28 letni Franc Kovaček, delavec iz Fale. V Limbušu je prenočeval na slami ter na svojem ležišču večerjal kruh. Po večerji je pa zopet vstal ter vrgel svoj žepni nož na slamo. Ko se je vrnil, je pa na nož že pozabil. Nož je pa tičal v slami navpič in zabodel se mu je v nogo pod kolonom, ko se je vlegel. Ranjenca je rešila postaja odpeljala v bolnico.

Sleparja

Meksa Reisingerja, ki je pretečen teden osleparil neko ženo za večjo svoto in pobegnil, so aretirali na Dunaju. Ker ga imajo tudi tam v evidenci kot sleparja, bo najpri kaznovan za vse, kar je zagrešil v Avstriji, ter šele po izvršeni kazni izročen naši oblasti.

Ribarsko društvo v Mariboru

vabi na mesečno zborovanje dne 23. tm. ob 8.30 zvečer v gostilni Celligi, Glavni trg. Dnevni red: Razgovor o potrebnih korakih glede tekoče sezije. — Odbor rib. društva. —

5. in 6. IV.

Narodno gledališče

Pergolesi:

Stabat mater

Ustanovitev sekcije Maribor Sloven. lovskega društva.

V soboto zvečer se je vršil v hotelu »Meranu« letni občni zbor glavne podružnice Maribor in obenem ustanovna skupščina nove sekcije Maribor Slov. lovskega društva. Zborovanja se je udeležil tudi predsednik SLD, g. dr. Ivan Lovrenčič iz Ljubljane. Pri volitvah je bil za predsednika nove sekcije izvoljen dosedanj zasluzni načelnik glavne podružnice, primarij dr. Hugo Robič, za njegovega namestnika primarij g. dr. Černič, v odbor pa gg.: prof. Schaup (tajnik), ravnatelj Boltavzar (blagajnik), ravnatelj Pišek, polk. Stojadinovič, direktor Klobučar, direktor Pogačnik, Luckmann, višji gozd. svetnik Urbas, ravnatelj M. Kovaček, urednik Kasper, Vlasic in Vukmanic; za revizorja Vidmar in Gulda, za namestnika Fabjan in Lenard. Kot delegati za glavni odbor so bil izvoljeni: dr. Lipold, dr. Farčnik in dr. Šalamun, za namestnike notar Koder, dr. Fludernik in dr. Novak v Čakovcu, kot delegat za lovske zbor nico dr. Gorišek in Roblek, namestnika dr. Erhartič in dr. Fludernik; za revizorja za glavni odbor pa Videmšek, namestnik Vidmar.

Občni zbor SPD podružnice v Mariboru se bo vršil z običajnim dnevnim redom dne 30. marca ob 7.30 zvečer v Narodnem domu v Mariboru. — Odbor. — 607

Kdor ne verjame

ta naj se prepriča, da ima tvrdka L. Ornik, Koroška cesta 9, krasno izbiro moških cefir- popelin, in svilenih srajc.

Ako hočete najboljšo

in zato najcenejšo čevlje, povejte nam Vaše želje. En poskus Vas ne stane skoraj nič, prinese Vam pa obile koristi. — Karo. —

Delovanje barv na dušo

Francoski in angleški učenjaki se že nekaj časa bavijo z delovanjem barv na človeško dušo. V ta namen je bilo izvršenih več tisoč poizkusov v šolah, tvornicah in bolnicah in je bilo preštudiranih nad 30.000 oseb glede na njihovo duševno reakcijo napram gotovim barvam. Pri tem so ugotovili, da vpliva rdeča barva na zdravega človeka osvežujoče, obenem pa razdražljivo za živce. Pri bolnih osebah je delovanje ravno nasprotno, kajti rdeča barva jih dela plašljive in potrte. Bela in rmena barva sta nevtralni. Na zdravega človeka sploh ne delujeta. Zelena barva povečuje fantazijo, dočim izživa črna depresijo. Plava barva vpliva na nektare slabo, druge zopet pomiri.

Velikanska goljufija

PRAGA, 16. marca. Policijska oblastva so doznala za velikanske prevare, ki jih je vršil v Moravski Ostravi vodja neke veletrgovine s preprogami Müller. Potem ko jo je mož že popihljal v inozemstvo se pričenjajo oglašati osleparjeni tovarnarji in veletrgovci, ki jim je Müller odnesel vsega skupaj okrog milijon čeških kron. Ponekod si je privoščil posojila, drugod je prejemal denar za nakup blaga, ki ga je kot komisijonar trgovca, od katerega je prejemal denar, imel prodajati naprej. V Moravski Ostravi je bila samo ena tvrdka oškodovana za četrt milijona čeških kron. Müller pa je opeharil in ociganil tudi več dunajskih in praških trgovcev.

Najmanjša ulica v Parizu

Razen dolgih bulevardov in ulic, ki se raztezajo na kilometre, ima Pariz tudi najmanjšo ulico in to Rue des Degres, ki je dolga samo 5 metrov in 75 centimetrov. Ta ulica izvira iz 17. stoletja in se že iz tedanje dobe poroča, da je zelo neprimerna, ker je jako ozka in kratka, tako da se skozi njo promet sploh ne more razvijati. Danes je ta ulica zunaj prometnih žil in njena kratkost nikogar ne ovira.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 20. marca ob 20. uri »Žena vrag«. Izven. Gostovanje dunajskega Burg-teatra.

Sreda, 21. marca. Zaprto.

Četrtek, 22. marca ob 20. uri »Dva bre-gova« ab. D. Kuponi.

Petek, 23. marca. Zaprto.

Sobota, 24. marca ob 20. uri »Orlov«. ab. C. Kuponi.

Nedelja, 25. marca ob 15. uri »Dobri vo-jak Švejk«. Kuponi. — Ob 20. uri »Urh grof celjski«. Prvič. Izven.

Parmov »Urh grof celjski« na mariborskem odru. V nedeljo, 25. marca se vprizori po dolgem prestanku zopet najlepša Parmova opera, »Urh, grof celjski«. Prva vprizoritev bo izven abonmana, ker je polovica dohodka predstave določena za osnovno glavnico fondu za vpostavitve Parmovega spomenika v gledališču. Ta zares lepa opera bo letos v jako dobri zasedbi brezdvomno zelo ugajala.

Važno za perutninarje.

Vsi perutninarji se opozarjajo, da je v vsakem pogledu najprimernejši čas za valjenje mesec marec in april. Zato naj se v teh mesecih vsaka razpoložljiva dobra koklja izrabi. Rejci se opozarjajo zlasti na dejstvo, da se je v zadnjem času poleg jajčnega eksporta tudi izvoz žive in zaklane perutnine znatno povečal. Trgovina pa zahteva izključno le fino belokožnato robo, za kar zopet štajerska najbolje odgovarja, medtem ko velja roba z rumenimi nogami in rumeno kožo (italijanske, plimetke) kot manjvredna. Radi pomanjkanja kreditov in pa vsled redukcije strokovnega osoblja za letoš žal ne bo mogoče uradoma razdeljevati valilnih jajc. Interesenti pa se opozarjajo na sledeče okolišče, kjer dobijo dobra valilna jajca štajerske pasme in to: Maribor, Razvanje pri Mariboru, Središče ob Dravi, Št. Jurij ob i. ž. in Celje. Natančne naslove lahko vsak zanimanec izve pri najbližjem sreskem živinorejskem referentu. Oni perutninarji, ki hočejo jajca iz rejskih središč, se opozarjajo, da so take postaje z zaklopnimi gnezdi zaenkrat le še v okolici Maribor. Naslove lahko vsakdo izve pri kmetijskem oddelku velikega župana. —

Velika kavarna.

sredo 21. tm. elitni koncert z velikim umetniškim sporedom v Veliki kavarni. —

Odbor Jadranske straže

je prejel pravilnik sekcije »Pomladka Jadranske straže« ter ukrenil vse, da se začnejo čimprej ustanavljati pomladki po srednjih in osnovnih šolah. Veliko županstvo se je zaposlilo za potrebna navodila šolskim nadzornikom, ta tedens bo pa odbor JS posvetoval z zastopniki proforskega odnosno učiteljskega zbora ter določil dan, kraj in program pomladkove ustanovitve. Za srednje šole bo ustanovitev najbrž 1. aprila v nedeljo, za osnovne šole pa prihodnji dan. Po nagovoru odborovega člana bo nastopalo dijaštvo. Pobirala se bo malenkostna vstopnina. Pozneje se bodo ustanavljali pomladki po šolah izven Maribora. Odbor bo dajal na razpolago film »Jugoslavija« in ročne kino-aparate. —

Popusti na ladjah za Jadransko stražo.

»Dubrovačka parobrodsko plovdba A. D.«, Dubrovnik daje članom Jadranske straže sledeče popuste na svojih ladjah: Posameznikom za I. razred 50%, za II. razred 40%, v III. razredu je pa popust le tedaj, če potuje skupno najmanj 10 članov. Za skupine od 10 in več članov je v II. in III. razredu 50% popusta. Za prvi razred ni popusta. Dijaške eskurzi-je pomladkov pa imajo v I. in II. r. 60%, v III. razredu pa 50% popust. Popusti se priznajo le na legitimacije. —

Sadjarsko predavanje v Ljutomeru.

Sadjarsko predavanje, katero je imel sreski ekonom gosp. Štampar v nedeljo 18. t. m. se je sijajno obneslo. Udeležilo se je enodnevnega tečaja nad 100 oseb, zlasti je bila udeležba od strani mladine velikanska. Prav tako! Jablane, hruske in druge cepé, cepi v mladosti za stare zobé. Obravnavalo se je snaženje, obrezovanje, sajenje dreves, teoretično in praktično ter zatiranje škodljivcev. Prihodnjo nedeljo, 25. t. m. pa bo vrtnarsko predavanje, katero bo imel strokovni učitelj g. Vardjan iz Št. Jurija ob južni železnici. Pridite, zlasti gospodinj-je in dekleta, ker boste marsikaj koristnega slišale. Začetek ob 9. predpoldne v dekliski šoli. —

Mala Nedelja.

V nedeljo, 25. marca, ob 3.30 pop. se v Društvenem domu ponovi spomin-ska proslava v svetovni vojni padlih vojakov. Na sporedu so pevske točke in vprizoritev dramske slike iz svetovne vojne »Orkan«. Prvi del: Mobilizacija I. 1914. II. Sredi viharja. III. V deželi mrtvih (na fronti). Vabljeni vsi od blizu in daleč k obilni udeležbi. —

Jožefovega sejma - kronika

Slušajte, kako je božjega Rednika proslavila studenška republika!

Dvesto dolgih let tam cerkva stoji, narod naš tam svet'ga Jožefa časti... Vsako božje leto ob spomladi zbirajo se stari, mladi in v studenško dolgo vas hite, da ob vinu in medici se razveselijo... Letos bilo dolgo muhasto je vreme. Ta in oni je že klel, da vrag naj vzeme zimo, ploidro in sneženo župo in potere avtom vsem kolesa, hupo. — Prišlo pa povsem drugače: Sklenili z Jupitrom so kompromis. Poslednji angelček v nebesih skače, ko sluša lajne in piščalke (z zemlje) vis-à-vis.

Pokazal Jožef sveti nam smejoči je obraz, poslal, izprosil solnce in ostavil mraz... Pa kljub zimi naga je kolena kázala nam marsiktera — Magdalena. Nič zato! Glej, kakó vrti se vrtlják in naše Dulcineje nosi v sveži zrak... Tam pa dalje v gosti gnječi »afne gunc« s svojim fantom se nezvesta moja punca...

Na »ringelšpil« pa si je raztrgal »gvant« moje druge punce tretji — fant... — Prišlo naroda je semkaj brez števila, kramarjev je četa se zgrnila in krošnjarskih Dalmatincev bedni rod, ki znan je širom zemlje vsepovsod... »Süho robo« nosi Ribničan nam znanec, Med Štajerce prišel je marsikteri Kranjec.

In pri šotorih sladkih lečetarjev, kjer za dinar kupiš si — poljub, je src medenih in šarenih kup in vrsta bednih še — krošnjarjev... A kje ostal je »brzi fotograf«? Pokvečen kakor smrtni paragraf stopa zmrznjen pred kolibo svojo.

prodaja vsem »umetnost« svojo... Vmes pa studenški »fajerber« opravlja važno službo policijsko in vlijudno prosi »bitte sehr« kot da opravlja službo grajsko... Konjunkturo vseh sijajnih konjunktur ima trgovec, ki prodal je vrečo ur in Ribenčan, k' za dinar daje kuhlje, da vsekaš lahko nekoga za uhlje pa tudi na telesa žlahtni del, — četudi tega on ne bo vesel... — Pozabil skoro Mido bi Sireno —, morsko deklico, »plehnato« ženo in onega nerodnega še Jaka, ki sifrčal je iz vrtljaka in zaklel: »O krucafiks, dos is — niks!« V to pestro žegnanjsko vrvenje meša volapüka se šumenje — da ne veš, si trezen ali nor — al' Graz je tu, — al' Maribor... — Tuji si oholi lastijo monopol, kot da kultura so svetovna in še pol. Dinárčki naši vendar jim dišijo in naši prazniki jim ne smrdijo. — Tako se v složnem tempu je vrtelo in guncalo, pretépalo veselo je krčelo onih, ki slavijo god, da je odmevalo pod zvezdni svod... Pod temni mrak pa marsikteri Pepček vračal se domov je — tepček, v čast in slavo božjega Rednika kjer ga doma počakala je dika, ki z novo je kuhalnico po glavi dala adut njegovi krstni slavi... — Šepavim tem verzom mojim oprostite, spomladi vsi se veselite in k sv. Jožefu molite, da se čez leto dni vidimo na »ringelšpil« vsi.

Tako svečano je božjega Rednika proslavila studenška republika!

— Satyrus. —

Prorokovanje meseca marca

Če bi živeli pri starih Rimljanih, bi bili sedaj sredi prvega meseca v letu. Stari Rimljani so namreč začeli leto z mesecem marcem. To štetje mesecev so od Rimljanov prevzeli Francozi in Angleži ter obdržali celo do 17. stoletja.

Nad imenom marec so si že mnogi razbijali glave in mislili pri tem na starega boga vojne, Marsa. Čudno pa je vse, kakor, v kakšni zvezi je bog vojne z začetkom pomladi in kaj ima vojaška narava opraviti s pomladanskim začetkom novega življenja. Po vestnejšem premišljevanju se pa le pride zadevi do dna. Marec ni v zvezi z vojnim bogom Marsom, temveč z božanstvom pomladi in rodovitnosti, ki se je pri starodavnem prebivalstvu današnje Italije častilo pod imeni Mar, Maura in Maves.

V prvi polovici marca, ko stoji solnce v znamenju ovna, so se posluževali naši predniki raznih pripomočkov, da bi to dobo srečno prestali. Tako n. pr. so novo obleko v tem času smatrali za srečno in potrebno, nove hiše pa nihče ni začel graditi v globokem prepričanju, da v njej ne bo sreče. Tudi za ženitev se jim ta mesec ni zdel ugoden. Najbolj nevarno se jim je pa zdelo striženje las. Ženam je bila seveda tedaj ta skrb prihranjena. V zdravstvenem oziru je v marcu baje silno koristno pridno umivanje in večkratna kopel. Dobro je tudi zauživanje medu.

Moker marec napoveduje slabo letino, suh pa dobro. Če v marcu grmi, je v maju sneg in kolikor megle je v marcu, toliko je baje dežja ob kresu. Najbolj pomemben je pa 9. marec — praznik 40 mučnikov. Po tem dnevu se ravna 40 dni v dobrem ali pa slabem. Jožefovo dne 19. marca je tudi dober prerok leta: Če je ta dan jasno, bo leto lepo in rodovito. Dan sv. Benedikta — 21. marca, prvi pomladanski dan, ko sta dan in noč enako dolga, je kritičen dan prve vrste. Slabo vreme tega dne pomeni slabo pomlad, lepo pa dobro. Če piha na ta dan severni veter, postane po stari veri toplo šele 12. junija.

Pomemben je tudi 25. marec — Marijin praznik. Severnega vetra na ta dan se bojijo zlasti ribiči, v skrbel so pa tudi drugi. Če pa v noči tega dne zmrzuje, bo zmrzovalo 40 dni. Lepo vreme je pa napoved ugodnega vremena do konca leta. Koncem marca pride škripanček. Če pride prej, je pa slabo znamenje, ker bo moral

molčati pozneje enkrat toliko dni, kolikor jih je prepel pred koncem marca.

Ker je jasno in suho vreme marca predznak lepega leta, nimamo torej letos najboljših izgledov.

Kdo je odkril teleskop

Izum teleskopa, tega najznamenitejšega instrumenta astronomije, se je dolgo časa pripisoval velikemu astronomu Galileju, ki pa je pravzaprav samo prvi spoznal njegovo važnost za znanost in ga je prvi uporabljal ne samo teoretično, temveč tudi praktično. Pravi izumitelji teleskopa pa so bili otroci. Bilo je to l. 1590, ko so se otroci nekega Caharije Jansena, tvorničarja steklenih leč v Middleburgu igrali v laboratoriju svojega očeta z dvema lečama: eno konveksno in eno konkavno. Postavljajoč eno pred drugo, so opazili, kako se slike enkrat povečujejo, drugič zopet zmanjšujejo. Slučajno so otroci pri igranju postavili konveksno lečo spredaj, konkavno pa pred oči in potem opazovali rdečega petelina na bližnji cerkvi, ki se jim je na slučajno improvizirani daljnogled znatno približal. Otroci so o tem obvestili svojega očeta, nakar je Jansen sam izvršil ta poizkus, ki se mu je tudi posrečil. Pričvrstil je na desko obe leči in ugotovil, da so bila opazovanje njegovih otrok pravilna. Prišel je seveda takoj izkoristiti ta izum in se je daljnogled kmalu potem zelo razvil. Takrat se je Galileo mudil v Benetkah in je sprejel novi instrument z velikim zanimanjem. Proučil je takoj princip, na katerem so bili osnovani prvi daljnogledi na podlagi fizičnih zakonov o lomljenju žarkov, in je prišel do zaključka, da tudi teorija v celoti potrjuje slučajni izum otrok. Takoj je šel Galileo na delo, da izpopolni ta primitivni daljnogled in je vzel dolgo cev, v kateri je na gornjem delu namestil veliko konveksno lečo, na spodnjem pa manjšo konkavno in prvi teleskop je bil gotov. S tem teleskopom je napravil Galileo svoja poznejša velika astronomska odkritja in ga je kasneje še tridesetkrat povečal.

Kolumb kot prerok

Neki angleški list piše: Kolumb ni bil samo veliki odkritelj, temveč tudi dober prerok. Ko je odkril Ameriko, je baje med drugim vzkliknil: »Suha zemlja!« Ameriko imenujejo dandanes suho zemljo, ker so prepovedane v njej alkoholne pijače.

44 golov v dveh dneh

ISSK MARIBOR JIH JE 31 DAL IN 6 DOBIL. RAPID ZMAGOVALEC V SEMIFINALU ZA POKAL LNP.

Pokalna tekma Rapid — Maribor 2:1(1:1)

Vkljub svoji premoči se je ISSK Maribor moral ukloniti in prepustiti zmago Rapidu. Tekmo sta pravzaprav odločila vratarja. Oba gola, ki ju je prejel Maribor, sta bila ubranljiva. Pelko v Rapidovem svetišču je držal vse. Tadi obramba Rapida je bila izborna. Zlasti se je odlikoval Barlovič. V kriški vrsti je bil Bröckl najboljši; ostala dva rista mnogo zaostajala. Napad je bil požrtvovalen.

ISSK Maribor je postavil homogeno moštvo, ki pa ga je sreča docela zapustila; zlasti se je to opazilo koncem drugega polčasa, ko so bili Mariborčani v eklatantni premoči in bi bili lahko dosegli izenačenje in še kaj več, toda se je žega dosledno odbijala ob kaki nogi ali pa prečki.

Kavka v голу je bil razen uvodoma navedene napake dober. Branilca Koren in Unterreiter sta bila sigurna in rešila marsikatero kočljivo situacijo v prav poslednjem momentu. Kriška vrsta kot običajno dobra. Napad je pokazal lepo kombinacijsko igro, a je imel pri streljanju smolo vseh smol.

Na polju so si stali nasproti: za Rapid: Pelko; Barlovič, Burian; Simmerl, Bröckl, Klipstatter; Lešnik L., Paulin, Terglec, Venko, Lešnik V. in za Maribor: Kavka; Koren, Unterreiter; Hreščak I, Kirbiš, Prevo; Pepček, Hreščak II, Pavlin, Vodeb, Čmrli.

V 6. mi. vstrelil Pavlin po lepi kombinaciji prvi gol za Maribor, ki ostane v premoči. Kljub temu ne more zvišati scorov spriču nepremagljivosti Pelka. Igra postaja odprta. V 27. m. dobi Pavlin (Rapid) v dobri poziciji žogo in jo dvigne nasproti hitečemu Kavki preko glave v Mariborovo mrežo. Do konca polčasa napeta odprta igra: 1:1.

V drugem polčasu se vrši obupna borba za zmago z obeh strani. Toda obramba sta na mestu in trdni kot skala. V 27. min. kôť proti Mariboru, ki odloči tekmo. Kavka skoči za žogo, pade na hrbet branilcu in pri tem mu uide žoga iz rok. Pavlin jo pošlje v Mariborova vrata. Vkljub vehementnemu napadanju in neprestanim sijajnim šansom izostane zaslužen izenačenje. Sodil je g. Mohorko dobro.

V predtekmi je po lepi zanimivi igri zmagala mladina ISSK Maribora nad mladino Železničarja 4:3.

Prvenstvena tekma Maribor — Ptuj 13:1 (5:0)

ISSK Maribor si je izvojeval v nedeljo v Ptuju rekordno zmago, ki je docela upravičena. Mariborčani so predvedli prvenstveno igro, kakršne doslej nismo imeli prilike videti. Napad je namreč vse šanse, ki so se mu nudile po vzorci kombinaciji, zaključil z dobrimi strelji na gol. Če ostane znanje in razpoloženje napada tako — in to upamo, da se zgodi — potem bodo izostali neupravičeni porazi.

Gol, ki ga je prejel Maribor po prodoru Ptuja, je bil ubranljiv. Seveda je opravičljiv, ker je bil Geuer radi pomanjkanja dela v vratih tako premrzjen, da mu je ušla žoga iz rok, nakar jo je Prelog stisnil v mrežo. Branilca Maribora sta hitra in sigurna pri odjemanju žoge. Kriška vrsta je defenzivno in ofenzivno enako dobra in daje napadu dosledno uporabljive žoge. Napad goji nizko kombinacijo s kratkimi pasi; vsa petorica pa je tudi tehnično dobra.

Proti takemu moštvu je imel Ptuj težko stališče; to tudi tedaj, ko je že vsa enajstotica domačinov branila svoja vrata. Vedno so še naši Mariborčani kako luknjo, skozi katero je švignila žoga v mrežo. SK Ptuj je postavil mlado ambiciozno moštvo, ki se je branilo do poslednjega trenutka. Vratar je talentiran igralec in ga na dobljenih golih ne zadene krivda. Branilca se morata priučiti na očiščevalne strele, kajti s kratkimi pasi je lastni gol v stalni nevarnosti. Marljivi krišci premalo podpirajo napod. Forward je pokazal nekaj lepih taktičnih potez, a se vendar ni mogel uveljaviti.

Za Maribor so igrali isti fantje, kot jih navajamo v pokalni tekmi z Rapidom; le v голу je bil Geuer. Ptujčani pa so bili: Ribič; Peer, Stross; Makatz, Diam, Sterman; Brošič, Prelog, Uršič, Brumen, Oberlindner.

Prvi gol zabije Gujo v 6. min. Ostali se vrstijo takole: Gujo v 30. min., Pavlin v 34., 38. in 42 min. Polčas 5:0. Druga polovica igre se otvori z Vodebovim golom v 1. min. in se nadaljujejo dobro zadeti strelji: Kirbiš v 10.-min. po enajst metrovki, Gujo v 15. (najlepši gol dneva iz skoro nemogoče pozicije), v 18., 23. in 27. min., Čmrli v 32. min. in Kirbiš v 40. min.

Sodil je g. Mohorko dobro.

Prvenstvena tekma Rapid — Železničar 2:1 (2:0)

Rapid je imel v nedeljo proti Železničarju težko stališče in se ima le sreči zahvaliti, da sta mu pripadli obe točki. Igralci Rapida se niso mogli znajti. Le ožja obramba je docela odgovarjala; odlikoval se je vratar Pelko. Bröckl postaja po vsaki tekmi boljši. Napad je bil dobro krit, da se zlasti v drugem polčasu ni mogel uveljaviti.

Napredek Železničarjev je očividni. Pokazali so lepo igro in bili v drugi polovici tekme v očividni premoči. Da ni došlo do zasluženega izenačenja, je iskati razlog deloma v Pelkovi zmožnosti in deloma v Železničarjevi napadu, ki ni izkoriščal nešteto šans. Igralci obrambe in kriške vrste so bili jako dobri; zadnja šele tedaj, ko je prevzel Frangeš svoje staro mesto.

Za Rapid so nastopili isti igralci, ki jih navajamo v tekmi Maribor—Rapid, za Železničarja pa: Štrukelj; Vauda, Stauber; Ronjak, Frangeš, Vogrinec; Hardinka, Jurko, Kopčič, Škrabar, Fischeer.

Začetkom prvega polčasa ima besedo Rapid. Toda gola ni. Železničarji se branijo in držijo tudi nadalje igro odprto. V 35. min. pade prvi gol za Rapid, po Venku, v 37. min. zviša Pavlin po kombinaciji score na 2:0. Po odmoru se kljub premoči in lepi igri Železničarjev ne da odpraviti ničla. Nešteto šans uide. Šele v 40. min. dosežejo častni gol po 11 metrovki, ki jo eksekutira Vogrinec.

Sodil je g. Nemec.

V predtekmi sta nastopili rezervi Rapida in Železničarja. Po enakovredni igri nasprotnikov je ostal rezultat neodločen 2:2 (2:0).

Mladina Maribora je porazila mladino Železničarja 2:0.

Prijateljska tekma hazenskih družin ISSK Maribora in SK Ptuja 11:0 (8:0).

V nedeljo so igrale Mariborčanke svojo prvo letošnjo tekmo, in sicer v Ptuju. Predvedle so lepo igro, četudi so nastopile brez treninga. Ptujčanke so se držale dobro, kljub temu, da so imele med seboj dve rezervi. Vratarka je jako dobra moč. Ustrelile so Verica šestkrat, Olga trikrat in Današka dvakrat.

Sodnik g. Samuda.

Umetnost in trgovina

Povodom velesejma v Leipzigu razpravlja revija »Die Wirtschaft« o tem, kako pridejo trdke kvalitativno visokih in umetniških izdelkov do razstavljanja pisane drobnarije in predmetov, ki so daleč od umetnosti. Trdke, ki so še tako zavzete za umetniške izdelke, se morajo ravnati po odjemalcih. Umetniško brezvredno blago se prodaja v orijentu in v nekaterih južnih deželah, najbolj pa v Ameriki. To se dobro vidi na razstavi. Za Ameriko je poseben oddelek, kjer prevladujejo razne kopije, preobložene s srebrom in zlatom — in pa raznovrstnimi predmeti, praktični na škodo sloga in okusa. Živalske figure kot svetilke in maskirane posode za žganje, cvetlične košare, ki po dnevi krasijo sobe, ponoči pa služijo razsvetljavi, ptice s srebrnimi in zlatimi glavami, bisernimi kljuni itd. Takega in podobnega blaga je na kupe in vse gre v denar. —

Hans Dominik:

Oblast treh

Cyrus Stonard je pritisnil na gumb električnega zvonca. Adjutant je stopil v sobo.

»Skličite gospode vojnega sveta! V pol ure naj bodo zbrani!«

Nato se je zopet obrnil k dr. Glossinu. »Naše načrte moramo predrugačiti. Hoteli smo potolči Anglijo v Angliji. Sedaj moramo poskusiti svojo srečo ob ekvatorju. To se imam zahvaliti vašemu nagnjenju do dejanj, ki jih ne morem kontrolirati!«

Cyrus Stonard je zrl na doktor Glossina, kot gleda kača na svojo žrtev. Z mrzlim, jasnim pogledom. Dolge minute njegove trepalnice niso trenile in dr. Glossin je čutil, kako ledeni kri po njegovih žilah. Potem je prezident-diktator počasi nadaljeval:

»Se obstoji pot, da se popolnoma reabilitirate, gospod doktor. Primite ono trojico! Če mi jih privedete žive, vas bom nagradil, kot še nikdar ni človek nagradil človeka. Če mi jih pokažete mrtve, vas čaka še vedno velikansko plačilo ...

Vsa sredstva, ki vam jih more nuditi država, ki šteje tristo milijonov prebivalcev, so vam na razpolago. Nevtralnost ... požvižgam se nanjo. Vsako sredstvo, vsako postopanje vam je dovoljeno, samo da se posreči, spraviti one tri v mojo oblast.

Uspeh bom brezmejno nagradil. Neuspeh pomeni izdajstvo!«

... Ali pa so odšli nevidni skozi našo vrsto.«

Dr. Glossin je napram prezidentu-diktatorju omenil to možnost in je s tem povedal, kot se je v resnici zgodilo.

Ko je polkovnik Trotter kot prvi preskočil vrtno ograjo v Linnais, je stal Erik Truwor s svojima prijateljskima tik poleg njega. Hipnotična sila Atme je oslepila polkovnika Trotterja in udarila tudi njegove ljudi s slepoto.

»Dobro je, če nas smatrajo nekaj časa

za mrtve.«

Erik Truwor je z temi besedami naznačil svoj načrt za bodoče tedne in mesece.

Atma in Silvester sta ga izvedla. Atma je omotil čutila nasprotnikov. Silvester pa je s svojim malim žarilom prožil puške, s katerimi so bila posejana okna Truworjeve graščine.«

Medtem ko so Angleži oblegali grad, se je naša trojica podala k Odinovi votlini. Tam so se ustavili. Na motni plošči daljnoglednega aparata je bila vidna vseli potankostih.

Silvester Bursfeld je operiral z žarilom. Vzdrževal je ogenj, dokler se je nahajal v puškah le še en sam naboj. Potem je prišel konec.

Erik Truwor se je bil odločil žrtvovati svoj rojstni dom.

Ko so napadalci vlomili s sekirami vrata, je sam z velikim žarilom usmeril polno koncentracijo na zaloge plinskega olja v graščinskih kletih. Devetstisoč kilogramov benzola. Truworjev dom se je v trenutku izpremenil v ogenj bruhačoči ognjenik.

Erik Truwor je zasledoval dogajanje na motnem steklu svojega aparata. Njegovo obličje je ostalo negibno, ko da je klesano iz granita.

Ko so se zrušili zidovi, je dvignil pogled od steklene plošče.

»Mislijo, da smo pokopani pod ognjem. Ta njihova vera nam bo mogočila, da v miru dokončamo zadnja dela na iznajdbi.«

Rapidno letalo je počivalo v votlini. Medtem ko se je dr. Glossin razgovarjal s polkovnikom Trotterjem, medtem ko si je polkovnik Trotter hladil svoje opekline v vodah Tornee, je neslo letalo R. F. c. 1. prijatelje proti severu. Počasi, v nizkem poletu. Previdno skrivaje se za gorami in visokimi gozdovi. Ne da bi jih kdo opazil, ne da bi jih kdo motil.

Šele ko so se nahajali v varni oddaljenosti, je šinilo letalo v višine in usmerilo svoj polet naravnost proti severu. Preko odprtega morja in ledenih poljan.

Po triurnem poletu se je pričelo letalo spuščati nizdol. Presekalo je oblake in moglo in pristalo na ogromnem ledenem

masivu, ki obdaja severni tečaj naše zemlje.

Pristali so sredi neskončne ledene puščave in so našli tamkaj prijetno zavetišče. Z začudenjem ga je ogledoval Silvester.

Erik Truwor onega pol meseca, ko se je Silvester nahajal na svojem ženitovanjskem potovanju, ni držal križem rok.

Zgradil si je tukaj v bližini severnega tečaja nov grad. Ledeno palačo v pravem pomenu besede. Iz ledene, zasnežene puščave se je dvigala zelenkastomodro svetilkajoča se ledena gora nekaj sto metrov visoko. Masivna, ogromna ledena skala, dokler ni prišel Erik Truwor s svojim žarilom.

Tedaj se je začela oproščena energija v led. Róvi so se tvorili. Dvorane in sobe so nastajale, medtem ko je talna voda v hudournikih drla na prosto.

Potem pa so prišli dnevi, v katerih se je stari pastir Idegran na torneški planjavi pričel v vedno večjih lokih ogibati Odinovi votlini. V votlini je sikalo in renčalo. V ozračju je šumelo. Erik Truwor se je selil kakor divji lovec. Otovorjeno z živežem in plinskim oljem, z aparati in orodjem je brzelo letalo med ledeno palačo na severnem tečaju in graščino ob Tornei sem in tja. Polkovnik Trotter je s svojimi ljudmi oblegal samo prazno lupino.

Silvester je videl sedaj prvič novo domovje. Vstopili so v notranost ledene gore in prijetna toplota jih je objela. Malo žarilo je izžarevalo prav toliko toplote, da je bil zrak prijetno zagret, da pa se niso še pričele taliti ledene stene.

Erik Truwor se je spustil v srednji dvorani v naslonjač.

»Tukaj sem in tukaj ostanem! Tukaj nas nihče ne bo našel. Letala, ki plovejo preko tečaja, letajo visoko. Toda tudi iz največje bližine bi opazile njihove posadke samo ledeno goro.«

Atma je nepremično ležal na divanu. Počival je in razmišljal kot vedno, če ni bila potrebna njegova telepatska moč.

Silvester je porabil nekaj ur, predno se je razgledal po vseh prostorih. Videl je laboratorij in novo veliko žarilo. Zatopil se je v izpopolnitve, katere je izvršil Erik Truwor za časa njegove odsotnosti in potem si je ogledal dele telefonske naprave. Leta še ni bila sestavljena.

Njegove misli so se nahajale pri Jani. To popoldne bo zaman čakala na njegov telefonski poziv. On pa bo videl njeno sliko. To mu je daljnovidna naprava omogočevala vsak trenutek. Toda z njo govoriti ne bo mogel. Ona bo čakala ... skrbelo jo bo zanj.

In to tem bolj, če bo na kakoli način prejela poročilo o njej v Linnais.

Ustrašil se je pri tej misli in k velikemu žarilu. Usmeril je je in spojil energijo. Slika se je prikazala na motni plošči. Neka reka. Tovarne, hiše. Sedaj karakteristična ratinska vrata v Düsseldorfu. Nato cesta, ob kateri je ležal Termolenov dom ...

MALI OGLASI

Snaženje za Veliko noč

bo lahko, če boste čistili pohištvo, preproge in posteljnino s prahožerom, okna intla pa potom čistilnega zavoda »Diverson«, Cankarjeva ul. 14, Tel. 401. 570

Pokončevanje sten

s plinom opravi poceni in hitro. »Diverson«, Cankarjeva ul. 14. Tel. 406. Naglo se uničijo tudi podgane, miši in ščurki. 571

Blagajničarka

zvesta in poštna, se sprejme kot prijateljica. Hrano in stanovanje v hiši. — M. Berdajs, Maribor.

Somnife se CMD! Za spomlad

so že došle moderne **srajce**, najnovejše oblike **ovratnikov**, moderne **samoveznice**, vse vrste **nogavic in čevljev**

kakor vse drugo modno blago za vsakteri okus in kot že splošno znano po izredno nizkih cenah edino v modni trgovini

Josip Karničnik, ki se nahaja sedaj na Glavnem trgu 11

Svarilo!

Svarim vsakogar, posebno pa mojega ločenega moža Franca Kluna, mesarja na Slomškovem trgu, da ne razširjajo o meni neresničnih vesti, ker sem sicer primorana proti vsakomur sodnijsko postopati. MARIBOR, 20. marca 1928.

Helena Klun.

ANTON NOVACAN

CELJSKA KRONIKA

dramatski mozaik v treh delih

prvi del

HERMAN CELJSKI

je pravkar izšla. Broširana knjiga velja Din 40.— v platno vezana Din 48.—

Dobi se v knjigarni

Tiskovne zadruga v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 13

Zahvala

Ob smrti našega ljubljenelega sopraga, sina, zeta, brata in svaka

Drago Lukežiča

smo prejeli obilo dokazov sočustvovanja. Zahvaljujemo se tem potom prečistiti duhovščini, godbi in pevcem pev. društva »Drava«, ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in nam v tej težki uri stali ob strani.

Maribor, dne 20. marca 1928.

Globooko žalujoči ostan.

VASA ŽELJA

SE VAM IZPOLNI

IN IMELI BODETE OBLEKO IN PERILO IZ NAJBOLJŠEGA IN NOVOMODNEGA BLAGA PO ZELO NIZKIH CENAH, AKO SI ISTO NABAVITE PRI TVRDKI

I. N. ŠOSTARIC - MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA STEV. 13

Upravništvo posestev
»Josipdol«, Ribnica na Pohorju, postaja Brezno-Ribnica
išče za svojo kantino stalnega

dobavitelja sadjevca

(mošta), išče se samo dobro, okusno blago. Oblete z malimi vzorci je nasloviti na gornji naslov. 579

Spominjajte se CMD!

Občinskim uradom
in raznim podjetjem priporočamo

Občni državljanski zakonik

Cena v platno vezani knjigi s poštnino 155 Din

Naroča se v knjigarni

Tiskovne zadruga v Mariboru
Aleksandrova cesta 13